

Denisa Szajkóová

Možnosti účasti príslušníkov Policajného zboru na vyslaniach Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž a zahraničnej jednotky Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru

Anotácia: Autorka v príspevku predstavuje Európsku agentúru pre pohraničnú a pobrežnú stráž, nazývanú aj ako agentúra Frontex a jej hlavné úlohy v rôznych oblastiach pôsobenia. Predstavuje zahraničnú jednotku Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru a popisuje výberové konanie do tejto jednotky, ako aj štatistické údaje týkajúce sa počtov vyslaných policajtov. Zároveň prezentuje aj novinku agentúry, ktorou bude tzv. stály zbor. Autorka popisuje prijímacie konanie do stáleho zboru, ktoré prebieha aj v súčasnosti, a do ktorého sa v prípade záujmu v blízkej budúcnosti môžu prihlásiť aj zamestnanci ozbrojených zložiek.

Kľúčové slová: Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž, Frontex, zahraničná jednotka, stály zbor, výberové konanie.

1. Úvod

Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž - Frontex (názov vznikol z francúzskeho jazyka „*Frontières extérieures*“ čo znamená vonkajšia hranica), (ďalej len „agentúra Frontex“), bola zriadená nariadením Rady č. 2007/2004 z 26. októbra 2004 o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie. V súčasnosti je účinné Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624. Agentúra Frontex koordinuje operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti riadenia vonkajších hraníc, pomáha členským štátom pri vzdelávaní a odbornej príprave vnútroštátnej pohraničnej strážie vrátane stanovovania spoločných vzdelávacích noriem, vykonáva analýzy rizika, sleduje vývoj výskumu, ktorý sa týka kontroly a dozoru nad vonkajšími hranicami, pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach a poskytuje členským štátom potrebnú pomoc pri organizovaní spoločných operácií v prípadoch navracania osôb. Agentúra Frontex úzko spolupracuje s inými partnermi Európskeho spoločenstva a Európskej únie, ktorí sú zodpovední za bezpečnosť vonkajších hraníc.¹

2. Úlohy agentúry Frontex

Za posledné roky bol zaznamenaný na vonkajších hraniciach Európy bezprecedentný prílev utečencov a migrantov, ktorí chceli vstúpiť na územie Európskej únie. Za kontrolu vonkajších hraníc Európskej únie majú výlučnú zodpovednosť krajiny, na území ktorých sa tieto hranice nachádzajú. Agentúra Frontex však môže poskytnúť dodatočnú technickú podporu pre krajiny Európskej únie, ktoré čelia veľkým tlakom migrantov. Na predmetný účel agentúra Frontex koordinuje nasadzovanie dodatočného technického vybavenia (napríklad lode a lietadlá) a špeciálne vyškolených pohraničných pracovníkov. Zároveň koordinuje námorné operácie (napríklad v Grécku, Španielsku a Taliansku), a tiež na vonkajších pozemných hraniciach, a to aj v Rumunsku, Bulharsku, Poľsku a Slovensku. Agentúra

¹ Frontex, 2016. [online]. Dostupné na: <https://www.akademiapz.sk/medzinarodna-spolupraca/frontex> [cit. 28.2.2020].

Frontex má niekoľko oblastí zodpovednosti, ktoré sú stanovené v nariadení (ES) č. 2007/2004 a to:

- **analýza rizík** - všetky činnosti agentúry Frontex sa zakladajú na analýze rizík. Agentúra Frontex posudzuje riziká pre bezpečnosť hraníc Európskej únie. Vytvára vzorce a trendy nelegálnej migrácie a cezhraničnej trestnej činnosti na vonkajších hraniciach vrátane obchodovania s ľuďmi. Svoje zistenia zdieľa s členskými štátmi Európskej únie a Komisiou a používa ich na plánovanie svojich činností,
- **spoločné operácie** - koordinuje nasadzovanie špeciálne vyškoleného personálu a technického vybavenia (lietadlá, lode a vybavenie pre hraničné kontroly a sledovanie) do tých oblastí vonkajších hraníc, ktoré potrebujú ďalšiu pomoc,
- **rýchla reakcia** - ak niektorá krajina Európskej únie čelí mimoriadnemu tlaku na vonkajších hraniciach, najmä prílivu veľkého počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, Frontex koordinuje nasadenie tímov európskej pohraničnej stráže,
- **výskum** - sprostredkúva spoluprácu medzi odborníkmi na kontrolu hraníc a zástupcami výskumu a priemyslu s cieľom zabezpečiť, aby nové technológie napĺňali potreby orgánov hraničnej kontroly,
- **odborná príprava** - pripravuje spoločné normy odbornej prípravy pre pohraničné orgány s cieľom zharmonizovať vzdelávanie pohraničnej stráže v Európskej únii a krajinách pridružených ku schengenskému priestoru. Touto harmonizáciou sa má zabezpečiť, aby pre kohokoľvek, kto prekračuje vonkajšiu hranicu Európskej únie, platili jednotné normy v oblasti hraničnej kontroly. Harmonizácia zároveň umožňuje efektívnu spoluprácu medzi pohraničnými strážami jednotlivých krajín počas ich nasadenia na spoločné operácie koordinované agentúrou Frontex,
- **spoločné operácie navracania osôb** - rozvíja najlepšie postupy pre navracanie migrantov a koordinuje spoločné operácie navracania osôb,
- **výmena informácií** - vyvíja a prevádzkuje informačné systémy, ktoré umožňujú rýchlu výmenu informácií medzi pohraničnými orgánmi².

Agentúra Frontex doposiaľ nemá vlastné vybavenie alebo pohraničnú stráž. Pri koordinovaní spoločných operácií sa spolieha na krajiny Európskej únie, aby poskytli príslušníkov pohraničnej stráže (sú to tzv. tímy európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (EBCGT³-European Border and Coast Guard Teams)) tvorené príslušníkmi pohraničnej stráže, ktorí v prípade potreby absolvujú špecializované profilové školenie pred nasadením pre spoločné operácie agentúry, pilotné projekty alebo rýchle pohraničné zásahy, plavidlá, lietadlá a iné zdroje. Agentúra Frontex nahrádza náklady krajín Európskej únie na nasadenie príslušníkov pohraničnej stráže a náklady na dopravu, palivo a základnú údržbu vybavenia počas nasadenia. Vo všetkých jej oblastiach činnosti plní úlohu koordinátora a zriaďuje špecializované siete medzi pohraničnými orgánmi. Účelom je rozvíjať a zdieľať najlepšie postupy medzi pohraničnými orgánmi Európskej únie a krajinami pridruženými ku schengenskému priestoru.⁴

² Frontex, 2016. [online]. Dostupné na: <https://www.akademiapz.sk/medzinarodna-spolupraca/frontex> [cit. 28.2.2020].

³ EBCGT - European Border and Coast Guard Teams, tzv. tímy európskej pohraničnej a pobrežnej stráže.

⁴ Frontex, 2016. [online]. Dostupné na: <https://www.akademiapz.sk/medzinarodna-spolupraca/frontex> [cit. 28.2.2020].

3. Zahraničná jednotka Policajného zboru

Kritická situácia v Európskej únii v súvislosti s nekontrolovaným prívom migrantov a s ňou súvisiace potreby nasadzovania policajtov v zahraničí ovplyvnili aj vývoj v Slovenskej republike, ktorá začala prijímať relevantné opatrenia. Na 183. mimoriadnej schôdzi vlády Slovenskej republiky, ktorá sa konala 3. novembra 2015 sa uznesením vlády SR č. 600/2015 schválil návrh na zvýšenie počtu miest príslušníkov Policajného zboru a miest zamestnancov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o 300 na vytvorenie zahraničnej policajnej jednotky na ochranu schengenskej hranice Európskej únie. Cieľom bolo vytvorenie policajných miest na pôsobenie slovenských policajtov na zahraničných vyslaniach v zmysle platnej právnej úpravy, resp. podpora vnútorných opatrení v boji proti nelegálnej migrácii v Slovenskej republike. Na základe schválenia predloženého návrhu uznesením vlády sa začala kreovať zahraničná jednotka Policajného zboru (ďalej len „ZJ PZ“), ktorej gestorom sa stal Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru.⁵

V súčasnosti zahraničnú jednotku Policajného zboru tvorí:

- personálna databáza policajtov ZJ PZ,
- personálna databáza národnej rezervy pre tímy Európskej agentúry pre pohraničnú a pobrežnú stráž,
- personálna databáza rezervy rýchleho pohraničného zásahu.

Databáza je základnou a najpočetnejšou súčasťou ZJ PZ. Je tvorená policajtmi z rôznych služieb Policajného zboru, výkonných, administratívnych a koordinačných útvarov. Táto časť je v súčasnosti tvorená 417⁶ policajtmi. Národnú rezervu tvoria policajti, ktorí absolvovali odbornú prípravu a Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru ich ohodnotil stupňom „vyhovet“. Zároveň spĺňajú požiadavku vybraného profilu vyplývajúcu z rozhodnutia riadiacej rady agentúry Frontex. Národná rezerva je tvorená v súčasnosti 60⁷ policajtmi zo služby hraničnej a cudzineckej polície. Policajti v databáze rýchleho zásahu tvoria rezervu rýchleho zásahu agentúry Frontex podľa ods. 5 čl. 20 nariadenia o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži a má ju tvoriť 35 policajtov spĺňajúcich kritériá požadovaného profilu. Slovenská republika po dohode s agentúrou Frontex prispieva presne určeným počtom policajtov do siedmich profilov – prvolíniová kontrola, špecialista na skúmanie dokumentov, hraničný dozor, podpora situačného centra, podpora operačných aktivít, registrácia a odoberanie odtlačkov prstov a psovod. Všetci policajti zaradení v databáze rýchleho zásahu sú zo služby hraničnej a cudzineckej polície z dôvodu špecifickej náplne práce, ich počet je 67. Takmer dvojnásobným zvýšením je zabezpečené, že Slovenská republika je schopná splniť záväzok Európskej únie týkajúci sa rýchleho pohraničného zásahu, aj v prípade možnej nedisponibility niektorého policajta.⁸

Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru zabezpečuje vyslania policajtov ako členov ZJ PZ v oblasti nelegálnej migrácie na základe:

- bilaterálnych dohôd s jednotlivými krajinami, najmä s tretími štátmi. V súčasnosti sú podpísané memorandá o porozumení s Macedónskom, Srbskom, Slovinskom a Maďarskom. Výkon služby je s nerovnomerným rozvrhnutím základného času služby v týždni a policajti vykonávajú hlavne hraničný dozor a zabezpečujú verejný

⁵ ZVALOVÁ, A. a I. NOVÁKOVÁ. 2017. *Vznik, vývoj a odborná jazyková príprava zahraničnej jednotky Policajného zboru*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru.

⁶ Zdroj: štatistika ÚHCP P PZ, ku dňu 15. septembra 2020.

⁷ Zdroj: štatistika ÚHCP P PZ, ku dňu 15. septembra 2020.

⁸ ZVALOVÁ, A. a I. NOVÁKOVÁ. 2017. *Vznik, vývoj a odborná jazyková príprava zahraničnej jednotky Policajného zboru*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru.

poriadok v spoločných hliadkach. Tieto vyslania financuje Slovenská republika okrem výdavkov za ubytovanie a stravu, ktoré zabezpečuje hostiteľská krajina. Po prijatí noviel memoránd hradí hostiteľská krajina aj náklady na pohonné hmoty do služobných vozidiel,

- ročných bilaterálnych rozhovorov/plánov s agentúrou Frontex. V poslednej tretine roka sa každoročne uskutočňujú bilaterálne rozhovory medzi agentúrou Frontex a členskými štátmi Európskej únie, ktorých účelom je naplánovanie vyslaní (určenie príspevku členských štátov) na nasledujúci rok v rámci spoločných operácií agentúry. Činnosť policajtov na týchto vyslaniach závisí od charakteru spoločnej operácie a požadovaného profilu vysielaného policajta,
- výziev agentúry Frontex na vyslanie dodatočných ľudských a technických zdrojov. Na základe aktuálnej situácie a migračného tlaku v operačných oblastiach agentúra v priebehu roka zasiela dodatočné výzvy na nasadenie personálu alebo techniky v rôznych spoločných operáciách.⁹

V roku 2018 vyslala Slovenská republika 60 policajtov do Macedónska a 40 policajtov do Srbska, pričom ďalších viac ako 100 policajtov slúžilo v misiách agentúry Frontex. Naproti tomu v roku 2017 slúžilo v Srbsku 45 slovenských policajtov a v Macedónsku až 110, pričom od roku 2014 vyslalo Slovensko do zahraničia viac ako 900 príslušníkov Policajného zboru.¹⁰

4. Výberové konanie do zahraničnej jednotky Policajného zboru

Každý policajt, ktorý sa zúčastní vyslaní do zahraničia je zaradený v personálnej databáze zahraničnej jednotky Policajného zboru. Každý príslušník Policajného zboru musí prejsť výberovým konaním, ktorý pozostáva z písomného testu a osobného pohovoru v anglickom jazyku. Databázu vedie Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, ktorý je zároveň gestorom všetkých vyslaní. Napríklad v roku 2017 bolo do Severného Macedónska vyslaných 110 policajtov. Celkovo bolo vyslaných 238 policajtov zaradených v databáze, z toho 155 policajtov na základe bilaterálnych dohôd na územie Srbska a Severného Macedónska a 83 policajtov bolo vyslaných na spoločné operácie pod záštitou agentúry Frontex, hlavne do krajín postihnutých migračnou krízou (Taliansko, Grécko, ale aj do Španielska, Maďarska, Poľska, Francúzska a Ukrajiny). Slovenská republika sa na bilaterálnych rokovaníach s agentúrou Frontex zaviazala, že aj naďalej bude vysielat' policajtov z databázy na spoločné operácie.¹¹ V roku 2018 bolo vyslaných na spoločné operácie pod záštitou agentúry Frontex celkovo 119 policajtov a 108 policajtov na základe bilaterálnych dohôd do Srbska a severného Macedónska. V roku 2019 bolo vyslaných celkovo 184 policajtov, z uvedeného počtu bolo 85 policajtov vyslaných na operácie koordinované agentúrou Frontex a 99 policajtov v rámci bilaterálnych dohôd do Srbska a severného Macedónska. V roku 2020 bolo vyslaných 69 policajtov na operácie koordinované agentúrou Frontex a 18 policajtov na základe bilaterálnych dohôd do Severného Macedónska.¹²

⁹ ZVALOVÁ, A. a I. NOVÁKOVÁ. 2017. *Vznik, vývoj a odborná jazyková príprava zahraničnej jednotky Policajného zboru*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru.

¹⁰ ERD, M., 2018. *Saková: Od roku 2014 vyslalo Slovensko do zahraničia viac ako 900 policajtov*. [online]. Dostupné na: <https://www.hlavnespravy.sk/sakova-od-roku-2014-vyslalo-slovensko-zahranicia-viac-ako-900-policajtov/1519774> [cit. 28.2.2020].

¹¹ Policajti odišli na posledné tohtoročné vyslanie, 2017. [online]. Dostupné na: <http://www.rescueonline.sk/clanky/policajti-odisli-na-tohto-rocne-posledne-vyslanie/> [cit. 28.2.2020].

¹² Zdroj: štatistika ÚHCP za rok 2020, ku dňu 15. septembra 2020.

Policajti po úspešnom absolvovaní výberového konania, ktorému predchádzala žiadosť o zaradenie do výberového konania pre databázu ZJ PZ, boli zaradení do personálnej databázy ZJ PZ. Títo policajti sú prioritne určení na pôsobenie v zahraničí, avšak v čase, keď medzinárodná situácia nevyžaduje podporu výkonu služby zo strany slovenských policajtov, vykonávajú slovenskí policajti štandardné činnosti výkonu služby Policajného zboru v priamom výkone služby v mieste ich pôsobenia. V roku 2016 sa uskutočnilo 5 výberových konaní na Akadémii Policajného zboru v Bratislave v spolupráci s Katedrou jazykov Akadémie Policajného zboru v Bratislave, ktorá zabezpečovala preverovanie úrovne anglického jazyka u zúčastnených policajtov. Vzhľadom na postupné napĺňanie personálnej databázy členov ZJ PZ sa v roku 2017 uskutočnilo len jedno výberové konanie, kedy výberovým konaním úspešne prešlo 48 uchádzačov.¹³ V roku 2018 sa uskutočnilo tiež jedno výberové konanie, kedy úspešne prešlo 40 uchádzačov a v roku 2019 sa uskutočnili dve výberové konania, kedy prešlo úspešne 36 a 18 uchádzačov.¹⁴

Policajti sú prijímaní na základe dobrovoľnosti podľa taxatívne vymedzených kritérií a úspešného absolvovania výberového konania. Jazykovú prípravu policajtov tvorí kurz anglického jazyka, prípadne iného cudzieho jazyka, ktorý je zameraný na rozšírenie znalostí odbornej terminológie v oblasti kontroly hraníc. Odbornú prípravu policajtov tvorí teoretická príprava a výkon štátnej služby na základných útvaroch Policajného zboru dislokovaných na vonkajšej pozemnej hranici Slovenskej republiky. Teoretická príprava sa skladá z osvojenia si vedomostí potrebných na plnenie úloh policajtov v zahraničí a prípravy na zvládanie modelových situácií v súlade s Kódexom schengenských hraníc, Schengenskou príručkou a inými relevantnými právnymi predpismi.¹⁵

5. Rast mandátu agentúry Frontex a stály zbor

Personálne zabezpečenie a technické vybavenie agentúry Frontex sa posilňuje na základe Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EU) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž. Agentúra Frontex zároveň dostáva širší mandát na podporu aktivít členských štátov v oblasti ochrany hraníc, návratu a spolupráce s tretími krajinami. Navrhovanými novými pravidlami sa do rámca agentúry Frontex začlení európsky systém hraničného dozoru (EUROSUR), čím sa má zlepšiť jeho fungovanie. Zriadi sa stály zbor, ktorý by od roku 2027 malo tvoriť 10 000 pracovníkov a ktorý pomôže zabezpečiť jednotné riadenie vonkajších hraníc a reagovať na krízové situácie. Členmi tohto stáleho zboru budú prevádzkoví zamestnanci z agentúry Frontex, z členských štátov v rámci dlhodobého vyslania alebo krátkodobého nasadenia, ako aj z rezervy na rýchlu reakciu.¹⁶

Okrem vyššie spomenutého, agentúra Frontex vykonáva i niektoré ďalšie úlohy v zmysle čl. 10 Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EU) 2019/1896, ako napríklad:

- monitoruje migračné toky a vykonáva analýzu rizík, pokiaľ ide o všetky aspekty integrovaného riadenia hraníc;
- monitoruje operačné potreby členských štátov súvisiace s vykonávaním návratu vrátane zberu operačných údajov;

¹³ ZVALOVÁ, A. a I. NOVÁKOVÁ. 2017. *Vznik, vývoj a odborná jazyková príprava zahraničnej jednotky Policajného zboru*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru.

¹⁴ Zdroj: štatistika ÚHCP za roky 2018, 2019 a 2020

¹⁵ ZVALOVÁ, A. a I. NOVÁKOVÁ. 2017. *Vznik, vývoj a odborná jazyková príprava zahraničnej jednotky Policajného zboru*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru.

¹⁶ Európska pohraničná a pobrežná stráž: Rada potvrdila dohodu o posilnenom mandáte, 2019. [online]. Dostupné na: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2019/04/01/european-border-and-coast-guard-council-confirms-agreement-on-stronger-mandate/> [cit. 4.3.2020].

- vykonáva posudzovania zraniteľnosti vrátane posudzovaní schopnosti a pripravenosti členských štátov čeliť hrozbám a výzvam na vonkajších hraniciach;
- monitoruje riadenie vonkajších hraníc prostredníctvom styčných dôstojníkov agentúry v členských štátoch;
- monitoruje dodržiavanie základných práv pri všetkých svojich činnostiach na vonkajších hraniciach a v rámci návratových operácií;
- pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach, koordináciou a organizovaním spoločných operácií, zohľadňujúc, že v niektorých situáciách môže dôjsť k humanitárnym núdzovým situáciám a záchrane na mori v súlade s právom Únie a s medzinárodným právom;
- pomáha členským štátom v situáciách, ktoré si vyžadujú zvýšenú technickú a operačnú pomoc na vonkajších hraniciach, a to spustením rýchlych pohraničných zásahov na vonkajších hraniciach tých členských štátov, ktoré sú vystavené osobitným a neúmerným výzvam, zohľadňujúc, že v niektorých situáciách môže dôjsť k humanitárnym núdzovým situáciám a záchrane na mori v súlade s právom Únie a s medzinárodným právom;
- nasadzuje stály zbor v rámci tímov riadenia hraníc, podporných tímov pre riadenie migrácie a návratových tímov (ďalej spoločne len „tímy“) počas spoločných operácií ako aj rýchlych pohraničných zásahov, návratových operácií a návratových intervencií;
- v rámci riadenia migrácie podporuje tímy v problémových oblastiach tým, že nasadzuje operačných pracovníkov a technické vybavenie na poskytovanie pomoci pri skríningu, hĺbkovom pohovore, identifikácii a snímaní odtlačkov prstov.¹⁷

Stály zbor bude nasadzovaný od 1. januára 2021. Aby sa zbor dokázal prispôsobiť budúcim situáciám a spôsobilostiam, Európska komisia preskúma celkový počet a zloženie jeho členov a výsledok oznámi Rade a Európskemu parlamentu do 31. decembra 2023. Komisia potom v prípade potreby do marca 2024 predloží návrhy na zmenu počtu členov zboru, jeho zloženia a príspevkov členských štátov. Hlavnú zodpovednosť za riadenie svojich hraníc budú naďalej niesť členské štáty, pričom agentúra Frontex a jej personál im bude s ich súhlasom poskytovať technickú a operačnú pomoc. Na základe navrhnutých nových pravidiel bude mať personál stáleho zboru nasadený v členskom štáte – vždy pod podmienkou schválenia zo strany hostiteľského členského štátu – výkonné právomoci na výkon kontroly hraníc a úkonov súvisiacich s návratom vrátane použitia sily a zbraní. Navrhovanými pravidlami sa agentúre Frontex umožní poskytovať členským štátom technickú a operačnú pomoc pri návratových operáciách. Agentúra Frontex bude poskytovať pomoc na požiadanie dotknutého členského štátu alebo z vlastnej iniciatívy na základe dohody s dotknutým členským štátom. Táto podpora sa bude týkať všetkých oblastí návratu, od prípravných činností, cez návrat až po činnosti po návrate a po príchode. Tie budú zahŕňať aj asistovaný dobrovoľný návrat a pomoc členských štátov pri identifikácii štátnych príslušníkov tretích krajín a obstarávaní cestovných dokladov.¹⁸

¹⁷ Čl. 10 Nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráž.

¹⁸ Európska pohraničná a pobrežná stráž: Rada potvrdila dohodu o posilnenom mandáte, 2019. [online]. Dostupné na: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2019/04/01/european-border-and-coast-guard-council-confirms-agreement-on-stronger-mandate/>[cit. 4.3.2020].

6. Výberové konanie do stáleho zboru agentúry Frontex

Výberové konanie pre príslušníkov stáleho zboru bolo vyhlásené agentúrou Frontex dňa 24. októbra 2019 s možnosťou podania prihlášok do 16. decembra 2019. Výber sa mal ukončiť v marci 2020 tak, aby prví vybraní členovia stáleho zboru mohli začať 6 mesačný tréning od mája 2020 až do novembra 2020. Agentúra Frontex plánuje prvé nasadenie príslušníkov stáleho zboru od 1. januára 2021.¹⁹

Agentúra Frontex vyhlásila výberové konanie pre ozbrojené zložky ako napríklad: polícia, colná správa, armáda, pohraničná a pobrežná stráž alebo im rovnocenné zložky (aktívne osoby alebo dôchodcovia), ďalej pohotovostné služby, civilný krízový manažment a pod. V prvej fáze agentúra Frontex plánovala prijať viac ako 700 príslušníkov z prijatých viac ako 7000 žiadostí. Podmienky prijatia pre jednotlivé pozície (základná, stredná a pokročilá) boli dostupné na stránke agentúry Frontex. Prijímacie konanie pozostávalo aj z testu z anglického jazyka (požadovaný stupeň znalosti minimálne „B2“), telesných previerok, ako aj ústneho pohovoru. V dôsledku vzniknutej pandémie COVID-19 sa výberové konanie predĺžilo a ústne pohovory prebiehali vo forme „online“ ešte aj v mesiaci september 2020. V mesiaci jún 2020 boli prijatí prví uchádzači v počte viac ako 200. Tréningová jednotka agentúry Frontex prepracovala 6 mesačný tréning na tzv. „online fázu“ a „kontaktnú fázu“. Online fáza začala prebiehať v mesiaci jún 2020 a kontaktná fáza v mesiaci september 2020 v tréningových strediskách Ketryzn a Koszalin v Poľskej republike. Nakoľko počet príslušníkov stáleho zboru by od roku 2027 malo tvoriť 10 000 pracovníkov, výberové konanie bude i naďalej pokračovať, čo dávam do pozornosti aj študentom Akadémie Policajného zboru v Bratislave.

7. Záver

Príspevok sa venuje možnostiam pre príslušníkov Policajného zboru zapojiť sa do zahraničných vyslaní či už prostredníctvom agentúry Frontex alebo prostredníctvom zahraničnej jednotky Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru. Ako novinka v tejto oblasti sa otvára možnosť prihlásiť sa do stáleho zboru agentúry Frontex. I keď nateraz nie je možné podať si prihlášku, nakoľko výberové konanie toho času nie je vyhlásené, avšak do budúcnosti takáto možnosť bude opäť dostupná, keďže agentúra Frontex musí naplniť stav 10 000 prijatých príslušníkov do roku 2027.

Literatúra

- Nariadenie Rady č. 2007/2004 z 26. októbra 2004 o zriadení Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie.
- Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624.
- ERD, M., 2018. *Saková: Od roku 2014 vyslalo Slovensko do zahraničia viac ako 900 policajtov*. [online]. Dostupné na: <https://www.hlavnespravy.sk/sakova-od-roku-2014-vyslalo-slovensko-zahranicia-viac-ako-900-policajtov/1519774> [cit. 28.2.2020].
- ZVALOVÁ, A. a I. NOVÁKOVÁ. 2017. *Vznik, vývoj a odborná jazyková príprava zahraničnej jednotky Policajného zboru*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 28 s.

¹⁹ <https://frontex.europa.eu/about-frontex/careers/frontex-border-guard-recruitment/>

Európska komisia navrhuje posilniť ochranu hraníc, Slovensko poslalo do Frontexu 350 policajtov, 2018. [online]. Dostupné na: <https://www.webnoviny.sk/europska-komisia-navrhuje-posilnit-ochranu-hranic-slovensko-poslalo-frontexu-350-policajtov/> [cit. 28.2.2020].

Európska pohraničná a pobrežná stráž: Rada potvrdila dohodu o posilnenom mandáte, 2019. [online]. Dostupné na: <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2019/04/01/european-border-and-coast-guard-council-confirms-agreement-on-stronger-mandate/> [cit. 4.3.2020].

Frontex, 2016. [online]. Dostupné na: <https://www.akademiapz.sk/medzinarodna-spolupraca/frontex> [cit. 28.2.2020].

Keywords: European Border and Coast Guard Agency, Frontex, Foreign Unit, Standing corps, selection procedure.

Summary

In this article the author outlines the possibilities for members of the Police Force/Law Enforcement Agencies of Slovak Republic to participate in foreign missions either directly through the European Border and Coast Guard Agency (Frontex) or by a Foreign Unit under the control of the Bureau of Border and Alien Police of the Presidium of Police Force. The possibility of joining the Standing corps of Frontex has been newly introduced and offered. Even though it is not possible to apply for the time being, as the selection procedure has not been announced, such an option will be available in the future, as Frontex has to reach 10 000 officers by 2027.

*Mgr. Denisa Szajkóová
Externá doktorandka Akadémie PZ
European Centre for Returns Frontex
e-mail: denisa.szajkoova@frontex.europa.eu*

Recenzent: pplk. doc. Mgr. Iveta Nováková, PhD.